

Posolstvo Svätého Otca

Leva XIV.

k 11. svetovému dňu modlitieb za ochranu stvorenstva 2026

1. september 2026

„Takže si zo svojich mečov ukujú radlice

a zo svojich kopijí kosáky“ (Iz 2,4)

Drahí bratia a sestry,

náš Pán Ježiš Kristus prišiel na svet, aby sme mali život a mali ho v hojnosti (porov. Jn 10,10). Tento dar je samotným jadrom nášho poslania ako učeníkov a nášho spoločného povolania budovať civilizáciu lásky. Keď oslavujeme tento svetový deň modlitieb za ochranu stvorenstva, opäť sme pozvaní, aby sme rozjíмали nad darom života a záležalo nám na zemi, ktorá ho udržuje, čím konkrétnym spôsobom vzdávame chválu nášmu Stvoriteľovi.

Dnes sme svedkami rôznych kríz a veľkého ľudského utrpenia. Zároveň sa zdá, že ničenie harmonickej rovnováhy stvorenia sa zrýchľuje. Tieto javy nie sú nezávislé; sú jedným naliehavým volaním po uzdravení a pokoji, ktoré stúpa zo zraneného sveta.

Boh života, ktorý sa zjavil v Ježišovi Kristovi, ponúka pokoj, ktorý svet nemôže dať: „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam*“ (Jn 14, 27). Nie je to povrchný, ani pomimutelný pokoj. Pramení z večnej Kristovej lásky a jeho starostlivosti o každého človeka.

Tento sľub pokoja však ostro kontrastuje s realitou, ktorú vidíme v rôznych častiach sveta. Prorok Izaiáš hovoril o čase, keď si národy „*zo svojich mečov ukujú radlice*“ a „*zo svojich kopijí kosáky*“ (Iz 2, 4), teda premenia to, čo ničí život, na niečo, čo ho podporuje. Dnes však príliš často vidíme, že sa deje presný opak, lebo mnohé snahy sa naďalej zameriavajú na násilie a vojnu.

Vojna spôsobuje rany, ktoré siahajú ďaleko za bojisko. Vyžaduje si obeť, rozdeľuje rodiny a núti milióny ľudí opustiť svoje domovy, čím živí strach, nespravodlivosť a rozdelenie (porov. Druhý vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia *Gaudium et spes*, 77 – 82). Zanecháva po sebe sociálne a ekologické škody, ktoré pretrvávajú celé generácie. Spolupôsobenie ozbrojených konfliktov a poškodzovania životného prostredia navyše často vytvára začarovaný kruh, ktorý ničí ekosystémy, znečisťuje základné zdroje ako sú vzduch a voda, a ohrozuje potravinovú bezpečnosť. To zhoršuje chudobu, nerovnosť a vytvára nové sociálne napätia, ktoré môžu následne prispievať k vzniku ďalších konfliktov.

Navyše vojna spôsobuje rany, ktoré poškodzujú celú životnú štruktúru, pričom zasahuje nielen jednotlivcov a spoločenstvá, ale aj ich širšiu sieť vzťahov s celou ľudskou rodinou a ich harmóniu so stvorením. Odhaľuje hlboké zlyhanie v živote podľa Božieho obrazu a podoby, v rešpektovaní života a starostlivosti o zem, ktorá nám bola zverená. Nie je to len politické, ale aj morálne a duchovné zlyhanie. Vojna, zakorenená v pokrivených túžbach a v nesprávnom používaní ľudskej slobody a moci, stáva sa svedectvom proti evanjeliu pokoja.

Uvedené krízové javy si vyžadujú nielen zodpovednosť, ale aj obrátenie srdca, ktoré prinesie ovocie v podobe hlbšej vernosti Bohu, vzájomnej lásky a úcty k daru stvorenstva. V skutočnosti sú rozpory, ktoré vidíme vo svete, ako napríklad násilie, nespravodlivosť a ekologická devastácia, nielen výsledkom nedokonalých systémov alebo štruktúr, ale „súvisia s hlbšou nevyrovnanosťou, ktorá má korene v ľudskom srdci“ (*Gaudium et spes*, 10). Práve ľudské srdce je miestom, kde sa odohrávajú najhlbšie boje a kde sa prejavuje náš padlý stav. Je nielen sídlom emócií, ale aj centrom osoby, v ktorom sa zbiehajú rozum, túžba, vôľa a svedomie. Tam bojujeme s protichodnými túžbami, ktoré v nás prebývajú: láskou a ľahostajnosťou, pravdou a ilúziou, spravodlivosťou a nespravodlivosťou (porov. *Jak* 1, 14 – 15). Rany vojny a devastovanie zeme sú preto hlboko spojené so stavom ľudského srdca. Konflikty, ktoré sužujú ľudstvo, sú v mnohých ohľadoch vonkajším prejavom vnútorných rozporov a rozdelení. Keď je srdce zblúdené, trpia tým vzťahy a štruktúry, ktoré budujeme, začínajú odrážať tento neporiadok.

Pápež Benedikt XVI. nám pripomenul, že „vonkajšie púšte vo svete sa množia, lebo vnútorné púšte sa tak veľmi rozšírili“ (*Homília pri nástupe do úradu sv. Petra*, 24. apríla 2005). Je to pre nás výzvou uznať, že to, čo je okolo nás rozbité, je v istom zmysle rozbité aj v nás samých. Preto, ak chceme vybudovať mierovú spoločnosť, nesmieme len reformovať štruktúry, ale musíme obnoviť aj naše srdcia. Najradikálnejšie príčiny konfliktov a vykorisťovania stvorenia sú dôsledkami etickej a kultúrnej krízy, ktorá zahŕňa stratu zmyslu pre hranice, túžbu po nadvláde, honbu za okamžitým ziskom a neschopnosť uznať dôstojnosť, ktorú Boh daroval každému človeku.

Prorocká výzva, aby sme „z mečov ukuli radlice“ (porov. *Iz* 2, 4), nie je teda len snom pre národy, ale výzvou adresovanou každému človeku. Pozýva nás, aby sme to, čo je zlé, premenili na život. Táto premena sa však nedá dosiahnuť len vonkajšou zmenou. Vyžaduje si v spolupráci s Božou milosťou hlbšie obrátenie, osobné aj kolektívne: návrat k Pánovi, ktorý obnoví poriadok v našich túžbach, uzdraví naše rany a pomôže nám rásť v čnosti.

Bez tejto vnútornej premeny zostáva mier krehký a krátkodobý. Ale tam, kde sa srdcia obnovujú, začínajú sa otvárať nové možnosti. To, čo slúžilo na ničenie, možno nasmerovať k životu, starostlivosti o chudobných, nasýteniu hladných a ochrane stvorenstva. To je cesta skutočného ekologického obrátenia, v ktorom sa účinky stretnutia s Ježišom Kristom zreteľne prejavujú vo vzťahu k svetu, ktorý nás obklopuje (porov. František, encyklika *Laudato si'*, 217). Mier teda začína v srdci a odráža sa navonok v našich vzťahoch, spoločenstvách a vo všeobecnosti vo svete.

Hoci nás čakajú obrovské výzvy, Pán nás nenecháva bez prostriedkov na uzdravenie a premenu. Namiesto vojenských zbraní nám Boh pokoja dáva silu uzdravovať, zmierovať a budovať civilizáciu lásky. Takto sme povolaní chrániť mnohé „ekosystémy“, ktoré nám boli zverené: ekosystém stvorenstva, ľudských vzťahov i samotného srdca človeka.

Predstavme si svet, v ktorom by sa sily v súčasnosti vynakladané na vojnu venovali integrálnemu ľudskému rozvoju, prekonávaniu chudoby, obrane ľudskej dôstojnosti a zmiereniu medzi rozdelenými národmi. Takáto vízia odráža vieru v príchod Božieho kráľovstva.

Skutočnými nástrojmi na budovanie mieru nie sú zbrane hromadného ničenia, ale skôr pravda, dialóg, trpezlivosť, dobrota, spravodlivosť, milosrdenstvo, porozumenie, starostlivosť a láska.

Tieto pramene zo srdc formovaných evanjeliom a posilňovaných Božou milosťou. Len tieto kvality majú silu premeniť jednotlivcov, obnoviť spoločenstvá a uzdraviť rany nášho sveta.

Drahí bratia a sestry, cesta, ktorá je pred nami, je jasná, hoci nie je ľahká. Sme povolaní nechať si obnoviť srdcia, aby sme sa usilovali o pokoj a starali o stvorenstvo. Písmo nám odporúča, aby sme si strážili svoje srdcia, lebo z nich pramení všetko, čo robíme (porov. *Prís 4, 23*).

Ak sa tejto úlohy ujmeme s pokorou a vierou, staneme sa spolupracovníkmi v Božom diele obnovy. Pomaly, ale isto prejdeme z púšte do záhrady, od rozdelenia k spoločenstvu a od násilia k mieru.

Nech nám Pán dá odvahu kráčať touto cestou, aby sa v našej dobe z „mečov“ skutočne „ukuli radlice“, aby sa evanjeliový prísľub hlbšie zakorenil v našom svete a Kristov pokoj zavládol nad celým stvorenstvom.

Vo Vatikáne 15. augusta 2026, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie

Lev PP. XIV.

.